

Міністерство освіти і науки України
Чернігівський промислово-економічний коледж
Київського національного університету технологій та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з НР

_____Л.М. Рославець

_____ 20__ р.

**Методичне забезпечення
практичних занять з дисципліни
ОСНОВИ АУДИТУ
для студентів III курсу
спеціальності
071 «Облік і оподаткування»**

Уклав

Л.В. Бешун

Розглянуто на засіданні
циклової комісії економічних
та обліково-аналітичних дисциплін
Протокол №__ від _____ 20__ року

Голова циклової комісії

І.В. Ренська

Інструкція для виконання практичних робіт №1-2

**Тема: Види аудиту та його відмінність від інших форм контролю.
Предмет, метод та об'єкт аудиту.**

1 Мета:

- 1.1 Ознайомитися з Законом України «Про аудиторську діяльність», стандартами аудиту;
- 1.2 Ознайомитись з класифікацією, видами та формами аудиту;
- 1.2 усвідомити у чому полягає суть аудиту, його види і відмінність від інших форм контролю.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

- 2.1 Національні нормативи аудиту.
- 2.2 Закон України «Про аудиторську діяльність».
- 2.3 Кодекс професійної етики аудиторів України.

3 Теоретичні відомості:

Аудит — системний процес одержання (збору) інформації про економічні дії та події з метою встановлення рівня її (інформації) відповідності визначеним (установленим) критеріям та подання результатів зацікавленим користувачам.

Мета аудиту — сприяння підвищенню ефективності роботи, раціональному використанню матеріальних, трудових і фінансових ресурсів у підприємницькій діяльності для отримання максимального прибутку.

Основними завданнями аудиту є:

- перевірка фінансової звітності, розрахунків, декларацій та інших документів для встановлення їх достовірності й відповідності здійснених господарських і фінансових операцій чинному законодавству;
- виявлення і попередження (профілактика) порушень у фінансово-господарській діяльності підприємств;
- реальність визначення фінансових результатів;
- оцінка ефективності внутрішнього контролю;
- надання консультаційних послуг з питань обліку, аналізу, права, менеджменту, маркетингу, фінансів тощо.

Предметом аудиту в загальноекономічному розумінні є стан фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємництва (стан суб'єкта як системи господарювання).

Предмет аудиту в локальному (конкретному) розумінні залежить від об'єкта, який визначає головну його (аудиту) мету.

Метод аудиту – це сукупність прийомів і способів, за допомогою яких ведеться дослідження предмета та об'єктів аудиторської діяльності.

Об'єктом дослідження в аудиті, як і в інших економічних науках, є взаємопов'язані складові (сторони) функціонуючої господарської системи. Об'єкти аудиту конкретизують його предмет і можуть мати різні характеристики, тому їх вирізняють за окремими видами та критеріями.

По відношенню до господарюючого суб'єкта аудит поділяється на:

4.4 Охарактеризувати основні відмінності між внутрішнім і зовнішнім аудитом за наведеними ознаками, використовуючи вихідні дані, видані викладачем. Оформити у вигляді таблиці.

№ з/п	Ознаки	Внутрішній аудит	Зовнішній аудит
1	За суб'єктами		
2	За об'єктами		
3	За завданнями		
4	За часом		
5	За характером		
6	За регламентацією		
7	За організацією служби		
8	За наявністю ризику		
9	За поданням звітності		

5 Висновки:

6 Контрольні питання:

6.1 Розкрийте поняття "аудит".

6.2 Що є об'єктом і предметом аудиту?

6.3 Які існують види аудиту?

6.4 Чим відрізняється предмет аудиту від предмету ревізії?

6.5 Розкрийте поняття об'єкта аудиту.

Література:

1 Виноградова М.О. Аудит (текст): навч. посіб./ М.О. Виноградова, Л.І. Жидеєва – К.: «Центр учбової літератури», 2014 с. 23-27

2 Аудит: навч. посіб./ (С.І. Дерев'янка, Н.П. Кузик, С.О. Олійник та ін.) – К.: «Центр учбової літератури», 2016. с. 16-23

3 Аудит (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту). За ред. проф. Немченко В.В., Редько О.Ю., Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012 с. 40-48

4 Пшенична А.Ж. Аудит. Навчальний посібник. 2-ге вид. перероб. та допов. – К: Центр учбової літератури, 2011. – с.21-28

6 В.В. Рядська, Я.В. Петраков Аудит. Навчальний посібник. – К: Центр учбової літератури, 2008. – с. 29-37

Інструкція для виконання практичної роботи №3

Тема: Організація та регулювання аудиту в Україні

1 Мета:

1.1 Вивчити стан організації аудиту в Україні, основні підходи щодо регулювання аудиторської діяльності, нормативно-правове забезпечення аудиту.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

2.1 Національні нормативи аудиту.

2.2 Закон України «Про аудиторську діяльність».

2.3 Кодекс професійної етики аудиторів України.

3 Теоретичні відомості:

Аудитором може бути громадянин України, а також згідно з Законодавством України іноземний громадянин, який має сертифікат, що визначає кваліфікаційну придатність вести аудиторську діяльність на території України і включений до Національного реєстру аудиторів та аудиторських фірм.

Аудитор має право вести аудиторську діяльність індивідуально або створити аудиторську фірму з дотриманням вимог цього закону та інших нормативно-правових актів.

Аудиторам забороняється безпосередньо займатися іншими видами діяльності, крім аудиторської.

Аудитором не може бути особа, яка має судимість за корисливі злочини

Відповідальність аудиторів та аудиторських фірм. За неналежне виконання своїх обов'язків аудитор (аудиторська фірма) несе майнову та іншу відповідальність згідно з законами України. Розмір майнової відповідальності аудиторів (аудиторських фірм) передбачається умовами договору і не може перевищувати збитків, завданих замовнику в результаті невиконання або неналежного виконання аудиту, інших аудиторських послуг і, зокрема, недостовірності аудиторського висновку чи іншого документа, в якому відображені результати аудиторської перевірки. Усі спори майнового характеру між аудитором (аудиторською фірмою) та замовником вирішуються згідно з законодавством України. Крім цього, за неналежне виконання професійних обов'язків до аудитора Аудиторською палатою України можуть бути застосовані стягнення у вигляді припинення дії або анулювання сертифіката, виключення аудитора (аудиторської фірми) з Національного реєстру аудиторів та аудиторських фірм згідно з установленим порядком.

4 Хід роботи:

4.1 Чи може отримати сертифікат аудитора України особа з характеристиками, наведеними в таблиці. Якщо ні, то поясніть чому.

№ з/п	Освіта	Досвід роботи		Громадянство країни	Відповідь
		посада	стаж		
1	Вища педагогічна	бухгалтер	5 років підряд	Україна	
2	Вища економічна	економіст	3 роки підряд	Росія	

3	Середня економічна	фінансист	25 років підряд	Україна	
4	Вища юридична	вихователь в школі-інтернаті	15 років підряд	Україна	
5	Вища економічна	аудитор	7 років підряд	Україна	
6	Вища економічна	головний бухгалтер	1 рік	Україна	

4.2 На підставі наведених викладачем витягів із Статуту, Установчого договору та даних про склад засновників фірми визначте і поясніть, чи мають право зазначені фірми займатись аудитом. (При відповіді слід посилатись на відповідні нормативні документи).

5 Висновки:

6 Контрольні питання:

6.1 Хто може бути аудитором в Україні?

6.2 Які основні нормативно-правові документи регулюють аудиторську діяльність в Україні?

6.3 Які Вам відомі кваліфікаційні сертифікати?

6.4 Як отримати кваліфікаційний сертифікат ?

6.5 Розкрийте функції Аудиторської палати України.

6.6 Що таке Спілка аудиторів, які її функції?

6.7 Які обов'язкові реквізити договору на проведення аудиту?

6.8 Які види відповідальності може нести аудитор?

Література:

1 Виноградова М.О. Аудит (текст): навч. посіб./ М.О. Виноградова, Л.І. Жидеєва – К.: «Центр учбової літератури», 2014 с. 62-80

2 Аудит: навч. посіб./ (С.І. Дерев'яно, Н.П. Кузик, С.О. Олійник та ін.) – К.: «Центр учбової літератури», 2016. с. 33-51

3 Аудит (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту). За ред. проф. Немченко В.В., Редько О.Ю., Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012 с. 177-200

4 Пшенична А.Ж. Аудит. Навчальний посібник. 2-ге вид. перероб. та допов. – К: Центр учбової літератури, 2011. – с.32-53

5 В.В. Рядська, Я.В. Петраков Аудит. Навчальний посібник. – К: Центр учбової літератури, 2008. – с. 39-67

Інструкція для виконання практичної роботи №4

Тема: Аудиторський ризик, помилки і шахрайство в аудиторській діяльності

1 Мета:

1.1 Провести дослідження напрямків здійснення обману та причин, які призводять до нього;

1.2 засвоїти основні помилки в бухгалтерському обліку та звітності;

1.3 навчитися оцінювати аудиторський ризик підприємства.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

2.1 Національні нормативи аудиту.

2.2 Закон України «Про аудиторську діяльність».

2.3 Кодекс професійної етики аудиторів України.

3 Теоретичні відомості:

Ризик аудиту або загальний ризик - це ризик того, що аудитор може висловити неадекватну думку у тих випадках, коли в документах бухгалтерської звітності існують суттєві перекручення, інакше кажучи, за невірно підготовленою звітністю буде представлено аудиторський висновок без зауважень.

Ризик аудиту має три складових частини:

властивий ризик, ризик, пов'язаний з невідповідністю функціонування внутрішнього контролю;

ризик не виявлення помилок та перекручень.

Властивий ризик - це здатність залишку по певному бухгалтерському рахунку або певній категорії операцій до суттєвих перекручень, або здатність до перекручень по цих показниках у комплексі з перекрученнями по інших рахунках чи операціях, з припущенням, що до них не застосовувалися заходи внутрішнього контролю підприємства.

Ризик, пов'язаний з невідповідністю функціонування системи внутрішнього контролю - це ризик неефективності внутрішнього контролю. Він полягає у тому, що системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю не завжди можуть функціонувати настільки ефективно, щоб помилки, які можуть трапитися у залишку по певному бухгалтерському рахунку або у певній категорії операцій, могли бути своєчасно попереджені, викриті та своєчасно виправлені персоналом підприємства. Такі помилки можуть бути суттєвими самі по кожному залишку або у загальній сукупності з перекрученнями по інших залишках чи операціях.

Ризик не виявлення помилок полягає у тому, що аудиторські процедури підтвердження не завжди можуть виявити помилки, що існують у залишку по певному рахунку або певній категорії операцій, які можуть бути суттєвими самі або у комплексі з перекрученнями в інших залишках бухгалтерських рахунків чи операцій.

Суттєвість – інформація є суттєвою, якщо її пропуск або неправильне її відображення можуть вплинути на економічне рішення користувачів, прийняте на основі фінансових звітів. Суттєвість залежить від величини суми статті або значущості помилки при конкретних обставинах пропуску або неправильного відображення. Тому суттєвість скоріше є визначеним порогом або критерієм відділення, а не основної якісної характеристики, яка повинна бути присуща інформації, щоб вона стала корисною

Шахрайство – це навмисні дії одного або декількох осіб з управлінського та вищого управлінського персоналу, найманих робітників або третіх осіб, при яких застосовується обман, для отримання нечесної або незаконної переваги

4 Хід роботи:

4.1 На підставі вихідних даних, виданих викладачем, для кожного терміну вибрати відповідне тлумачення (двох тлумачень для одного терміну бути не може). Оформити у вигляді таблиці.

№	Термін	№-Л	Тлумачення	Л

4.2 Використовуючи дані, видані викладачем, проаналізувати ознаки порушення вимог, що пред'являються до порядку оформлення документації, та визначити зміст порушень. Оформити у вигляді таблиці.

№ ознаки порушення	Зміст порушень	Ознаки порушення

4.3 Класифікуйте ймовірні випадки шахрайства. Використовуючи дані, видані викладачем, вписати літери коду факту шахрайства, що відповідають формі шахрайства. Оформити у вигляді таблиці

№	Форма шахрайства	Вірна відповідь
1	Маніпуляція обліковими записами	
2	Фальсифікація	
3	Внесення змін до облікових записів чи первинних документів	
4	Невірного подання або навмисного пропуску в фінансових звітах подій, операцій	
5	Навмисне неправильне застосування облікових принципів	

5 Висновки:

6 Контрольні питання:

6.1 Що Ви розумієте під аудиторським ризиком?

6.2 Наведіть основні види ризику.

6.3 Що таке помилка?

6.4 Чим відрізняється помилка від обману?

6.5 Що розуміється під суттєвістю інформації?

Література:

1 Виноградова М.О. Аудит (текст): навч.посіб./ М.О. Виноградова, Л.І. Жидєєва – К.: «Центр учбової літератури», 2014 с. 117-133

2 Аудит: навч.посіб./ (С.І. Дерев'янка, Н.П. Кузик, С.О. Олійник та ін.) – К.: «Центр учбової літератури», 2016. с. 129-144

3 Аудит (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту). За ред. проф. Немченко В.В., Редько О.Ю., Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012 с. 241-260, 290-301

4 Пшенична А.Ж. Аудит. Навчальний посібник. 2-ге вид. перероб. та допов. – К: Центр учбової літератури, 2011. – с.76-95

Інструкція для виконання практичної роботи №5

Тема: Планування аудиту та аудиторські процедури

1 Мета: закріпити теоретичні знання та здобути практичні навички планування аудиту; навчитися самостійно складати план та програму проведення аудиту.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

2.1 Національні нормативи аудиту.

2.2 Закон України «Про аудиторську діяльність».

2.3 Кодекс професійної етики аудиторів України.

3 Теоретичні відомості:

Етапи проведення аудиту

№ з/п	Етап	Процедура
1	Підготовчий	Визначення основних напрямків перевірки, підписання договору та планування
2	Проміжний	Здійснення поглибленої оцінки системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю
3	Основний	Фізична перевірка активів підприємства та документальна перевірка рахунків бухгалтерського обліку, фінансової звітності
4	Заключний	Складання звіту про проведену аудиторську перевірку та аудиторського висновку про достовірність перевіреної звітності

Планування — це визначення головної стратегії, конкретних методів та термінів проведення аудиту, яке допомагає розподілити та контролювати роботу.

Належним чином розроблені план та програма аудиту сприяють забезпеченню належної уваги до головних ділянок аудиторської перевірки, визначенню проблем і виконанню роботи в стислий термін.

Метою планування є встановлення найважливіших напрямків аудиту, виявлення проблемних питань. Обсяг планування залежить від організаційної форми, розміру та виду діяльності, правильного уявлення про стан справ на підприємстві. Тому план та програма аудиту складаються на початку аудиторської перевірки за результатами:

1) знайомства з бізнесом клієнта, загальними напрями та специфікою його діяльності;

2) вивчення системи обліку і внутрішнього контролю, ступінь їх надійності;

3) оцінки загального аудиторського ризику і визначення межі суттєвості помилок, які можуть бути виявлені в процесі аудиту;

4) визначення кількості необхідних аудиторських процедур, періоду їх виконання та виконавців, можливості залучення експертів;

5) забезпечення координації виконання планів, їх контролю, узгодженості із підприємством,

б) передбачення інших аспектів, що викликають можливість внесення змін.

Аудитор повинен розробити й документально оформити загальний план, описавши очікуваний обсяг і хід аудиторської перевірки. Загальний план має бути досить детальним, бо це інструкція для розроблення програми аудиту. Його точна форма і зміст залежатимуть від розмірів суб'єкта господарювання, складності

аудиторської перевірки, а також від конкретних методик і технологій, які застосовуються аудитором.

4 Хід роботи:

4.1 На підставі проведеного тестування внутрішнього контролю розрахунків з підзвітними особами встановити коло необхідних контрольних процедур аудитора, використовуючи результати тестів, наведених в таблиці.

№ з/п	Господарські операції	Види внутрішнього контролю	Виявлені помилки	Необхідні контрольні процедури
1	2	3	4	5
1	Прийняття рішення про відрядження (оформлення посвідчення)	Дозвіл керівника	- Відсутність дозволу	
			- Недоцільність відрядження	
			- Фіктивне посвідчення (нереальність облікової інформації)	
2	Видача авансу на відрядження (оформлення видаткового касового ордеру і видача коштів з каси)	Дозвіл керівника	Відсутність дозволу	
		Розподіл обов'язків по виписуванню касових ордерів і видачі коштів	Фіктивний ордер	
		Дозвіл керівника, перевірка виконання завдання	Відсутність дозволу, недоцільність відрядження	
3	Оформлення авансового звіту	Перевірка показників авансового звіту бухгалтером	Арифметична неточність	
			Несвоєчасність розрахунків	
			Неправильна кореспонденція розрахунків	

5 Висновки

6 Контрольні питання:

6.1 Назвіть основні етапи аудиторської перевірки.

6.2 Що є метою планування?

6.3 Що таке програма аудиторської перевірки?

6.4 Назвіть основні вимоги щодо змісту програми аудиторської перевірки?

7 Література:

1 Виноградова М.О. Аудит (текст): навч.посіб./ М.О. Виноградова, Л.І. Жидеєва – К.: «Центр учбової літератури», 2014 с. 144-159

2 Аудит: навч.посіб./ (С.І. Дерев'янка, Н.П. Кузик, С.О. Олійник та ін.) – К.: «Центр учбової літератури», 2016. с. 155-165

3 Аудит (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту). За ред. проф. Немченко В.В., Редько О.Ю., Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012 с. 261-282

4 Пшенична А.Ж. Аудит. Навчальний посібник. 2-ге вид. перероб. та допов. – К: Центр учбової літератури, 2011. – с.97-117

5 В.В. Рядська, Я.В. Петраков Аудит. Навчальний посібник. – К: Центр учбової літератури, 2008. – с. 118-136

Інструкція для виконання практичної роботи №6

Тема: Аудиторські докази

1 Мета: ознайомитись з суттю та видами аудиторських доказів; засвоїти основні джерела отримання аудиторських доказів; навчитися самостійно обирати ті аудиторські докази, які необхідні в різних випадках.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

2.1 Національні нормативи аудиту.

2.2 Закон України «Про аудиторську діяльність».

2.3 Кодекс професійної етики аудиторів України.

3 Теоретичні відомості:

У процесі аудиторської перевірки аудитор, як правило, отримує великий обсяг інформації від економічного суб'єкта, що перевіряється, або від третіх осіб. Лише певна частина інформації та результати її аналізу аудитором можуть слугувати підтвердженням або спростуванням існування та достовірності відображення факту, події, процесу чи явища фінансово-господарської діяльності підприємства-клієнта у його звітності на певну дату. Така інформація складає сутність аудиторських доказів та слугує основою для аудиторського висновку і (або) звіту.

За джерелами отримання докази можуть поділятися на:

- зовнішні докази — це документальні підтвердження та усні заяви третіх сторін (покупців, замовників, постачальників, підрядників, інших контрагентів підприємства-клієнта, банківських установ, попереднього аудитора та ін.);

- внутрішні докази — це внутрішня документація замовника, документальні підтвердження та усні заяви, отримані аудитором від керівництва;

- докази, отримані безпосередньо аудитором, — це результати аналізу зовнішніх і (або) внутрішніх доказів;

- комбіновані — це різнохарактерні докази, зібрані із різних джерел і які не суперечать один одному за своїм змістом.

За характером зв'язку між доказами і об'єктами аудиту докази поділяються на:

- прями, які можна отримати з первинних документів, реєстрів аналітичного і синтетичного обліку, управлінської звітності підприємства клієнта, отримані підтвердження з незалежних джерел за межами суб'єкта господарювання, що не вимагають додаткового застосування певних процедур для додаткового підтвердження їх доречності або достовірності факту, події чи явища, що вивчається;

- побічні (непрямі) — це докази, що не забезпечують безпосереднього підтвердження точності та повноти досліджуваної інформації.

За формою подання аудиторські докази поділяють на документальні, електронні, усні.

Аудиторські докази повинні відповідати двом критеріям: кількісному (достатність) і якісному (доречність). Достатність і доречність аудиторських доказів взаємопов'язані. Наприклад, низька якість зібраних аудиторських доказів щодо підтвердження класів операцій, залишків на рахунках вимагає додаткового збору аудиторських доказів.

Фактори, що визначають достатність та доречність доказів:

- характер аудиту;

- ступінь аудиторського ризику;

- розмір аудиторської вибірки;

- ефективність системи внутрішнього контролю і бухгалтерського обліку замовника;

- рівень компетентності та судження аудитора;

- джерела та процедури отримання доказів.

4 Хід роботи:

4.1 Виконати тест , проставивши відповідні позначки напроти наведених нижче тверджень (так – «+»; ні – «-»).

Твердження	Відповідь
Чим більше зібрано доказів, тим менш достовірний висновок	
Докази повинні бути достатніми і достовірними, але не ревалентними	
Якість доказів залежить від їх кількості	
Усні докази – надійне джерело інформації	
Якщо ризик контролю високий, слід зібрати більше доказів	
Докази несуттєво впливають на аудиторське судження	
Якщо внутрішній ризик низький, то аудитор може довіряти документам, які знаходяться на підприємстві	
Повнота і цінність аудиторських доказів залежить від уміння застосовувати відповідні способи у процедурах аудиту	

Відомі такі види доказів: документальні, фізичні, хімічні, письмові, усні, математичні, ревізійні	
Ре валентні докази – це докази, що не мають прямого відношення до об’єкта аудиту	

4.2 Вказати, якими письмовими доказами може бути підтверджена або спростована зібрана аудитором інформація в ході аудиту. Охарактеризувати методи збору доказів.

№ з/п	Інформація	Письмові докази	Методи збору
1	Відсутність наказів на відрядження працівників		
2	Видача готівки в підзвіт особам, що не відзвітували за раніше одержаними авансами		
3	Недотримання встановлених норм витрат на відрядження		
4	Неправильне виведення залишків цінностей на кінець звітної періоду у складі ТМЦ		
5	Видача грошових сум з каси в підзвіт особам, що не є працівниками підприємства		

5 Висновки

6 Контрольні питання:

6.1 Обґрунтувати значення аудиторських доказів. У чому полягає відмінність між поняттями «аудиторські докази» та «аудиторські свідчення»?

6.2 Вказати критерії оцінки аудиторських доказів. Які фактори впливають на достатність та доречність аудиторських доказів?

6.3 Назвіть основні процедури, що використовуються аудитором для отримання аудиторських доказів.

6.4 Яка роль аналітичних процедур у одержанні аудиторських доказів?

7 Література:

1 Виноградова М.О. Аудит (текст): навч.посіб./ М.О. Виноградова, Л.І. Жидєєва – К.: «Центр учбової літератури», 2014 с. 171-178

2 Аудит: навч.посіб./ (С.І. Дерев’янка, Н.П. Кузик, С.О. Олійник та ін.) – К.: «Центр учбової літератури», 2016. с. 178-187

3 Аудит (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту). За ред. проф. Немченко В.В., Редько О.Ю., Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012 с. 301-310, 311-338

4 Пшенична А.Ж. Аудит. Навчальний посібник. 2-ге вид. перероб. та допов. – К: Центр учбової літератури, 2011. – с.132-142, 180-200

Інструкція для виконання практичної роботи №7

Тема: Документальне оформлення аудиту

1 Мета: ознайомитись з видами аудиторських висновків та методикою їх складання; вивчити питання обґрунтування обраних видів та рішень аудитора щодо аудиторських висновків.

2 Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення:

2.1 Національні нормативи аудиту.

2.2 Закон України «Про аудиторську діяльність».

2.3 Кодекс професійної етики аудиторів України.

3 Теоретичні відомості:

Аудиторський висновок – це документ, що складений відповідно до стандартів аудиту та передбачає надання впевненості користувачам щодо відповідності фінансової звітності або іншої інформації концептуальним основам, які використовувалися при її складанні. Зміст цього документа залежить від конкретних обставин та результатів перевірки. У зв'язку з цим форма аудиторського висновку може бути довільною, але обов'язково в ньому мають бути такі розділи:

- заголовок;
- вступ;
- масштаб перевірки;
- висновок аудитора стосовно питання чи питань, які перевіряються;
- дата аудиторського висновку;
- адреса аудиторської фірми;
- підпис аудитора чи аудиторської фірми під аудиторським висновком.

Аудитори самостійно обирають форму викладення змісту перевірки, проте заключна частина повинна відповідати встановленим вимогам

№ п/п	Вид висновку	Типові письмові формулювання думки аудитора
1	2	3
1	Безумовно позитивний (існує безумовна позитивна згода)	Підтверджуємо, що надання інформації дає дійсне і повне уявлення про реальний склад активів та пасивів суб'єкта, що перевіряється. Система бухгалтерського обліку, що використовується на підприємстві, відповідає законодавчим та нормативним вимогам. Фінансову звітність підготовлено на основі реальних даних бухгалтерського обліку. Вона достовірно та повно подає фінансову інформацію про Підприємство станом на 01.01.20.. р. згідно з нормативними вимогами щодо ведення бухгалтерського обліку та звітності в Україні
2	Позитивний (існує нефундаментальна невпевненість)	У зв'язку з неможливістю перевірки фактів _____ через _____ аудитор не може висловити думку з приводу них моментів. Однак обмеження мають незначний вплив на фінансову звітність та на етап справ у цілому. Підтверджуємо, що за винятком обмежень, які зазначені вище, фінансова звітність у всіх суттєвих аспектах достовірно та повно подає фінансову інформацію про Підприємство станом на 01.01.20.. р. згідно з нормальними вимогами щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні
3	Умовно-	Під час проведеної аудиторської перевірки встановлено, що

	позитивний висновок (існує безумовна позитивна згода)	операції проведені з порушенням встановленого порядку. Проте зазначені невідповідності мають обмежений вплив на фінансову звітність і не перекручують загальний фінансовий стан підприємства. Підтверджуємо, що за винятком невідповідностей, фінансовий звіт в усіх суттєвих аспектах достовірно та повно подає інформацію про Підприємство станом на 01.01.20.. р. згідно з нормативними вимогами щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні
4	Негативний	У результаті проведеного аудиту встановлено, що за звітний період підприємством були допущені суттєві порушення і перекручення. Допущені порушення суттєво впливають на фінансову звітність підприємства та перекручують реальний стан справ. Фінансова звітність має суттєві перекручення і недостовірно подає фінансову інформацію про Підприємство станом на 01.01.20.. р., не виконані вимоги щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні. Отже, дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності не дають достовірного уявлення про дійсний стан справ на Підприємстві, що склався на 01.01.20.. р.
5	Відмова від надання висновку аудитора	У зв'язку з неможливістю перевірки фактів, які стосуються (вказати факти) з причини (вказати причини неможливості), не можемо надати висновок. Наведені вище моменти суттєво впливають на дійсний стан суб'єкта перевірки в цілому (основному). У зв'язку з відсутністю достатніх аудиторських доказів не можемо видати об'єктивний аудиторський висновок по фінансовій звітності станом на 01.01.20.. р.

4 Хід роботи:

Визначити, який висновок може скласти аудитор у ситуаціях, наданих викладачем. Результат оформити в таблиці за формою.

№ п/п	Ситуація	Вид висновку	Типові письмові формулювання думки аудитора

5 Висновки:

6 Контрольні питання:

- 6.1 Яке основне призначення робочих документів?
- 6.2 Які документи складає аудитор після завершення перевірки?
- 6.3 Що таке аудиторський висновок?
- 6.4 Яка різниця між аудиторським висновком і аудиторським звітом?
- 6.5 Які види аудиторських висновків ви знаєте?
- 6.6 За яких обставин аудитор може відмовитися від складання аудиторського висновку?

7 Література:

- 1 Виноградова М.О. Аудит (текст): навч. посіб./ М.О. Виноградова, Л.І. Жидеєва – К.: «Центр учбової літератури», 2014 с. 171-178
- 2 Аудит: навч. посіб./ (С.І. Дерев'янка, Н.П. Кузик, С.О. Олійник та ін.) – К.: «Центр учбової літератури», 2016. с. 178-187

3 Аудит (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту). За ред. проф. Немченко В.В., Редько О.Ю., Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012 с. 301-310, 311-338

4 Пшенична А.Ж. Аудит. Навчальний посібник. 2-ге вид. перероб. та допов. – К: Центр учбової літератури, 2011. – с.132-142, 180-200